

SOCIAAL
WIJKTEAM
WIJCHEN

't **MoZAïEK**

Planontwikkeling versterking en doorontwikkeling keten Jeugdhulp en SO Jeugd GGZ gemeente Wijchen

*Versie 3
17 februari 2021*

N.a.v. input uit diverse overleggen, betrokkenen:

Miranda Thijssen, Strategisch Adviseur Sociaal Domein Wijchen

Alfred Kip, manager Sociaal Wijkteam en Innovatie Wijchen

Harry van den Berg, huisarts Dokterscentrum Wijchen

Judith Naaldenberg, schoolmaatschappelijk werk, Sociaal Wijkteam Wijchen

Hans van Geenhuizen, Regiodirecteur bedrijfsvoering Karakter

Eric Keizers, regiomanager gemeenten Rijk van Nijmegen en Wijchen, Karakter

Gisela Durand, GZ-psycholoog en SOH, Karakter

Daniëlle Kuster, Verpleegkundig Specialist en SOH, Karakter

Erwin Hendriks, Programmaleider Specialistische Ondersteuning en Onderwijs, Karakter

1 Huidige situatie

In Wijchen loopt de pilot SOH (Specialistische Ondersteuning Huisartsen bij kinder- en jeugdpsychiatrie). Twee specialisten van Karakter, een GZ-psycholoog en een verpleegkundig specialist, werken gezamenlijk 12 uur per week op locatie van Het Dokterscentrum en deels op locatie van het Mozaïek. De SOH is een samenwerking tussen gemeente, huisarts, sociaal wijkteam Wijchen en Karakter, waarbij een SOH-er zijn of haar expertise inzet letterlijk en figuurlijk dichtbij de huisarts en het wijkteam, en direct kan starten met de passende zorg richting cliënten. Uitgangspunt is loyaliteit aan het gemeentelijke jeugdzorgbeleid.

De SOH is primair opgezet om de huisarts te ondersteunen, omdat de toestroom naar de Specialistische GGZ hoofdzakelijk via de huisartsen gebeurt. Door een goede triage bij de verwijzer neemt de toestroom naar de specialistische GGZ af en is er sprake van “matched care” (de juiste verwijzing naar de juiste zorg op het juiste moment).

De SOH-er heeft kennis van het lokaal domein, gericht op samenwerking en verbinding (met gemeente, huisarts, sociaal wijkteam, GGZ-instelling(en)), en heeft een pioniersmentaliteit. De functies van de SOH-er zijn: screeningsdiagnostiek, triage, kortdurende begeleiding, psycho-educatie en overbruggingszorg.

De gemeente en de huisartsen zijn tevreden over de SOH pilot. In overleg met de partijen is aangegeven dat er een doorontwikkeling moet plaatsvinden waarbij er nog meer verbinding komt met het sociaal wijkteam en schoolmaatschappelijk werk, meer huisartsen actief worden betrokken en de SOH een meer preventieve rol krijgt.

Deze doorontwikkeling wordt gesteund door alle ketenpartijen, inclusief de huisartsen. De doorontwikkeling is een dynamisch proces, waarbij sprake is van een pilot-achtige constructie, waarbij evaluatie, feedback en door-ontwikkeling nodig zijn.

2 Beknopt kwantitatief beeld

Wijchen heeft zo'n 41.200 inwoners, waarvan 21,7% < 19 jaar: 8.940 jeugdigen¹.

Er zijn 19 huisartsen in Wijchen, verdeeld over onderstaande praktijken²:

- Dokterscentrum Wijchen
- De Huisdokter
- Huisartsenpraktijk Ubachs en Vogels/Wijchen-Zuid
- Dokterspraktijk Het Laantje
- Huisartsenpraktijk Theloesen-Bergen en van Oorschot
- Huisartsenpraktijk De Campus
- Huisartspraktijk De Heelhoek
- Huisartsenpraktijk Beurskens
- Huisartsenpraktijk Bronckhorstlaan
- Huisartsenpraktijk Nillesen-Hermens

Alle huisartsen in Wijchen kunnen gebruik maken van de SOH, door de patiënt te verwijzen naar Het Dokterscentrum. Vrijwel alle huisartsen maken hiervan gebruik, maar er zijn grote verschillen in het aantal doorverwijzen (zie ook “evaluatie van de SOH-inzet in Wijchen, Karakter, 2020”).

¹ Bron: waarstaatjegemeente.nl

² Bron: internet, google

De gemeente Wijchen heeft ten opzichte van het landelijke gemiddelde een (opvallend) laag schoolverzuim, en zit net iets onder het gemiddeld percentage jongeren met jeugdhulp.

CONCEPT

3 Door ontwikkeling

De gemeente Wijchen en Karakter willen de huisartsen stimuleren de SOJ GGZ te gebruiken als toegang(spoort) tot de jeugd GGZ. Bewust wordt de SOH vanaf nu SOJ GGZ genoemd, om te benadrukken dat het gaat om een netwerk-functie (Specialistische Ondersteuning Jeugd GGZ). Daarnaast wordt het sociale wijkteam en schoolmaatschappelijk werk de mogelijkheid geboden om een GGZ-Jeugd-specialist te consulteren indien de casus die zij oppakken deze expertise vraagt.

Hiervoor is momenteel 12 uur SOJ GGZ per week beschikbaar en dit wordt momenteel uitgevoerd door de volgende personen:

Gisela Durand, 8 uur, GZ-psycholoog bij Karakter.

Danielle Kuster, 4 uur, Verpleegkundig Specialist bij Karakter.

Gisela en Danielle zijn op resp. dinsdag (hele dag) en donderdagmiddag aanwezig op het Dokterscentrum Wijchen en afwisselend op 't Mozaïek Wijchen.

De SOJ GGZ kunnen om consult gevraagd worden over alle vragen die te maken hebben met een mogelijke verwijzing naar de Jeugd GGZ. De werkzaamheden van de SOJ GGZ zijn met name triage, screeningsdiagnostiek en eventueel: psycho-educatie, kortdurende begeleiding, en overbruggingszorg.

Advies rondom medicamenteuze behandelingen van ADHD/ASS is mogelijk bij Danielle Kuster (Verpleegkundig Specialist).³

De SOJ GGZ kent de sociale kaart in Wijchen en zal daar waar nodig en mogelijk verbinding leggen met het sociale wijkteam of schoolmaatschappelijk werk. SWT/SMW kennen het vrij toegankelijk aanbod van Wijchen goed en kunnen zonodig in een (maximaal) vijf gesprekken module ouder en kind versterken en weer zelfstandig op weg helpen. Indien dit niet voldoende blijkt te zijn kunnen zij indiceren voor maatwerk via de Jeugdwet.

De samenwerking tussen SOJ GGZ en SWT en SMW is cruciaal. De SOJ GGZ heeft gespecialiseerde GGZ-kennis en SWT en SMW hebben de kennis over de overige zorgvormen van de jeugd wet en het volledige vrij toegankelijk aanbod en kennen alle ketenpartners binnen Wijchen.

Gestructureerd overleg tussen de betrokkenen (met in achtname van de AVG) versterkt de GGZ-Jeugd-keten.

De SOJ GGZ is geen voorportaal en/of verwijzing van/naar Karakter. De intentie is om ouders en kinderen/jongeren te voorzien van een goed en passend advies of aanvullende zorg noodzakelijk is en waar deze dan het beste gevonden kan worden. Dit zal de instroom naar de S-GGZ verminderen, waarbij uitgegaan wordt van zelfredzaamheid, de-medicalisering, en normalisatie.

Doelstelling is om de instroom naar de S-GGZ te verminderen, dan wel, en indien mogelijk, deze af te schalen (naar B-GGZ).

De huisarts en het SWT/SMW blijven verantwoordelijk voor de patiënt/inwoner en kunnen zelf besluiten hoe zij de vraag gaan afhandelen. Wel is het van belang om het consult van de SOJ GGZ in overweging te nemen in deze besluitvorming.

³ I.v.m. vertrek van Danielle zal in overleg met huisartsen en gemeente worden gezocht naar een nieuwe invulling. De voorkeur is uitgesproken voor een GZ-psycholoog, waarbij verbindende competenties van belang zijn.

Financiering:

De SOJ GGZ wordt gefinancierd door de gemeente Wijchen voor momenteel 12 uur per week.

Het SWT en het SMW hebben aangegeven de specialistische GGZ-kennis te missen die ze hard nodig hebben om tot een volwaardig oordeel te komen bij jeugd casussen waarbij er sprake is van GGZ-problematiek.

Daarnaast heeft de gemeente Wijchen de wens om de vijf gesprekken module die bedoeld is om gerust te stellen en psycho educatie te bieden uit te breiden naar de SOJ GGZ. Op deze wijze kan de SOJ GGZ de jeugdige en ouders kortdurend spreken en hiermee maatwerk zorg basis en specialistische GGZ voorkomen of verminderen. De vijf gesprekken module is geen methodiek, maar biedt ruimte om zelf een interventie in te zetten. Dit kan ook 1 gesprek zijn. Op dit moment zet de SOJ GGZ gemiddeld 2,6 gesprekken per patiënt in.

Daarnaast wil de gemeente Wijchen de SOJ GGZ nadrukkelijk betrekken bij de ontwikkeling van het vrij toegankelijk aanbod. Hierbij te denken aan informatiebijeenkomsten en cursussen gericht op zelf versterking van ouders en jeugdigen met lichte GGZ-problematiek.

Inschatting is dat hiervoor totaal 20 uur SOJ GGZ per week nodig is. Gemeente heeft de wens om deze uren in het kader van efficiëntie te verdelen over 2 medewerkers met een achtergrond als GGZ-psycholoog.

De kosten worden door de gemeente gedekt uit het vaste basisbedrag van 60.000 euro voor SOJ GGZ voor 12 per week. De uitbreiding van de uren wordt gefinancierd door vermindering van de S-GGZ trajecten. We hogen het aantal uren tot 20 uur op voor het eerste half jaar en besluiten middels een evaluatie voor het einde van het half jaar of er voldoende resultaten zijn om het 2 halfjaar de uitbreiding van 8 uur voort te zetten.

Op basis van 44 weken inzet SOJ GGZ, is de kosten beraming voor 2021:
20 uren x 44 weken x EUR 107,= EUR 94.160,-.

De kosten van deze extra uren zijn zo'n EUR 38.000,- op jaarbasis en EUR 19.000,- euro voor de duur van een halfjaar.

Vanuit kostenperspectief betekent dit per halfjaar zo'n 15 cliënten welke via de hulp van de SOJ GGZ niet doorverwezen hoeven te worden naar de S-GGZ.

De rekenmethode is⁴:

15 cliënten x 24 uur (gemiddelde behandelduur 1^e halfjaar) x € 111,60 (tarief SGGZ 2021).

Dit lijkt een reëel doelstelling.

Naast de doelstelling verminderde instroom in de S-GGZ, heeft de SOJ GGZ met name effect op:

- Laagdrempelige hulp;
- Beperkte wachttijd;
- Juiste triage / kwalitatief betere verwijzingen (matched care);
- Versteving van de Jeugd GGZ keten.

De gemeente monitort het aantal verwijzingen om hiermee, mede, het effect van de SOJ GGZ te zien; i.c. vermindering van het aantal verwijzingen naar de S-GGZ. Het streven daarbij is een duidelijk aantoonbaar verband in het helpen van jeugdige door de SOJ GGZ, zonder doorgeleiding naar de S-GGZ.

⁴ Bron: berekening gemeente Wijchen

Karakter adviseert de gemeente hierbij ook gebruik te maken van kwalitatief onderzoek, en rekening te houden met niet beïnvloedbare factoren (denk aan de effecten van de Corona-crisis). Het gaat hierbij om de totale verwijzingen S-GGZ-jeugd (alle aanbieders).

Karakter is graag bereid mee te denken, en een passend aanbod te doen, ten behoeve van monitoring.

Het succes van deze pilot is onder meer afhankelijk van de samenwerking tussen alle ketenpartners. Wij adviseren een (werk)conferentie te organiseren met de huisartsen, SWT/SMT, SOJ, Onderwijspartners, J-GGZ en JO-professionals in de gemeente om een gezamenlijk denkkader te lanceren. Waarbij normaliseren en psychische kwetsbaarheid in relatie tot de context wordt gezien. En daar waar mogelijk: de-medicaliseren, de-stigmatiseren, en de-classificatie met betrekking tot het verstrekken van diagnoses.⁵

Karakter is graag bereid hierbij een inhoudelijk bijdrage te leveren.

Verantwoordelijkheid:

De SOJ-GGZ wordt ingezet als consultatie-gever ten behoeve van de huisartsen, Sociaal Wijk Team en Schoolmaatschappelijk werk. De patiënt blijft ten alle tijden onder verantwoordelijkheid van de "verwijzer" (lees: huisarts, Sociaal Wijk Team en/of School Maatschappelijk Werk). De SOJ-GGZ geeft zelf ook geen verwijzing af, maar kan de huisarts/SWT/SMW wel adviseren een verwijzing af te geven.

Ouders en patiënten kunnen niet rechtstreeks naar de SOJ GGZ worden verwezen.

Een consultatie door de SOJ GGZ is ook geen verwijzing naar Karakter. Hiermee houden wij drie succesvolle principes van de SOJ GGZ vast:

- Laagdrempeligheid (bezien vanuit patiënt en ouders);
- Dichtbij (huisarts SWT);
- Snelle hulp met zeer beperkte administratieve lasten (wachtijd < 14 dagen);

Locatie:

Uit ervaring in diverse SOH/SOJ GGZ gebieden blijkt dat de verbinding met de huisarts erg relevant is voor de effectiviteit van de SOJ GGZ. Daarentegen is het zowel uit efficiency als uit facilitaire redenen niet mogelijk om de SOJ GGZ in elke huisartspraktijk te faciliteren. Het Dokterscentrum (de heer H. van der Berg) is bereid de SOJ te faciliteren voor 12 uur per week.

De overige uren (inclusief de uitbreidingsuren) worden gefaciliteerd bij 't Mozaïek, waardoor ook de verbinding met het SWT en SMW gerealiseerd wordt (vergelijkbaar met het Expertiseteam, zoals dit in het verleden ingericht was).

De SOJ GGZ zoekt verbinding met de overige huisartsen (en v.v.), waardoor de consultatie-weg gemakkelijker wordt gevonden.

Dossiervorming en gegevensuitwisseling:

De SOJ GGZ houdt zich uiteraard aan de WBGO en de AVG. Inhoudelijke gegevens worden niet uitgewisseld zonder toestemming van de patiënt/ouders.

De SOJ GGZ heeft een eigen afgeschermd patiëntendossier, waarin alleen de SOJ's kunnen (en de LCO'er van Karakter). De verwijzer (huisarts, SWT, SMW) blijft verantwoordelijk voor het patiëntdossier. De gegevens bij Karakter worden maximaal 1 jaar bewaard.

Er wordt nog onderzocht in hoeverre het mogelijk is om de gegevens alsnog in HIS te registreren (VipLive biedt hiervoor mogelijkheden) in geval van verwijzingen door de huisartsen. Bij het CJG zou dit kunnen via een afgeschermd module in het WIZ. Beide registratie systemen zijn alleen van

⁵ Inmiddels heeft de gemeente de ontwikkelingen SOJ GGZ toegelicht in een bijeenkomst met de huisartsen. Hieruit blijkt draagvlak voor de ontwikkeling. Ook is SMW betrokken bij de gesprekken.

toepassing indien hiervoor draagvlak bestaat, en dit praktisch en binnen AVG kan worden gefaciliteerd. Vooral nog heeft dit geen prioriteit.

Wijchen wil graag registratie van welke patiënten de SOH hebben gesproken (alleen procesinformatie, geen inhoudelijke informatie).

Samenwerking SMW:

De samenwerking met en consultatie aan het SMW wordt geïntensiveerd. Vanwege uitbreiding van de SOJ GGZ uren met een nieuwe collega wordt vanaf het nieuwe schooljaar gestructureerd het overleg met elkaar gezocht. De SOJ GGZ sluit aan bij het team SMW en maakt een vaste verbinding met het SWT. SMW is de vaste lijn naar alle scholen binnen Wijchen en vanuit deze lijn kan de SOJ GGZ ook haar werk doen met school als dit gewenst is.

Overige actiepunten:

- In overleg met de gemeente Wijchen en de Karakter Academie (Marieke Zwaanswijk) wordt bekeken op welke wijze een optimale monitoring kan worden ingericht.
- De Factsheet SOJ GGZ ten behoeve van de huisartsen wordt geactualiseerd (actie Erwin). Deze kan ook gebruikt worden als voorbeeld ten behoeve van SWT en SMW (actie Miranda).
- Opstellen overeenkomsten SOJ GGZ 2021. (actie Erwin).
- Met enige regelmaat gaat Wijchen “nieuwsflitsen” uitbrengen voor de huisartsen, waarin ook de SOJ GGZ aandacht krijgt.